

Edvard Thomsens Vej 14
2300 København S
Telefon
Fax 7262 6790
info@trafikstyrelsen.dk
www.trafikstyrelsen.dk

Notat

TS2060110-00702
Dato 15. december 2014

Status på Trafikstyrelsens gennemførelse af handlingsplan for sikkerhedsudstyr til børn i biler og busser

Transportministeren offentliggjorde den 10. september 2014 en handlingsplan, som skal styrke indsatsen mod ulovligt sikkerhedsudstyr til børn i biler og busser og ulovlig montering af udstyret.

Handlingsplanen er udarbejdet af Transportministeriet efter, der var konstateret et behov for en skærpet indsats på området, bl.a. på baggrund af en stikprøvekontrol foretaget af Trafikstyrelsen af busser med eftermonterede sikkerhedsseler.

Som en del af handlingsplanen fremsendes hermed en redegørelse til Transportudvalget om status på handlingsplanens tiltag.

Punkt 1

Indskærpelse over for synsbranchen, at der er et behov for øget fokus på kontrol af sikkerhedsudstyr til børn samt under hvilke omstændigheder eftermonterede sikkerhedsseler kan godkendes. Der bliver i den forbindelse foretaget en revision af "Vejledning om syn af køretøjer", så der ikke bør kunne opstå tvivl om kravene til godkendt sikkerhedsudstyr.

Status

Trafikstyrelsen har afholdt informationsmøder med den samlede synsbranche i Øst- og Vestdanmark den 20. oktober og 3. november for at indskærpe behovet for opmærksomhed på kontrol af sikkerhedsudstyr til børn, samt oplyse under hvilke omstændigheder eftermonterede sikkerhedsseler kan godkendes. På møderne blev informeret om krav til synsgodkendelse af ombyggede minibusser, og en revideret, tydeligere tekst om kontrol af eftermonterede sikkerhedsseler til 'Vejledning om syn af køretøjer' blev præsenteret.

Den nye vejledningstekst præciserer, hvilke krav der stilles til godkendelse af eftermonterede seleforankringer, og hvordan synsmedarbejderne sikrer en effektiv kontrol af eftermonterede sikkerhedsseler. Teksten er indsat i vejledningen med ikrafttræden den 1. november 2014.

I forlængelse af ovenstående indføres i samarbejde med SKAT et nyt felt i SKATs register over motorkøretøjer: 'Sikkerhedsseler eftermonteret', som forventes at være i drift den 19. januar 2015. Synsstedet skal vælge feltet i forbindelse med syn af biler og busser, såfremt det konstateres, at der er eftermonteret sikkerhedsseler i henhold til gældende bestemmelser. Er eventuelt eftermonterede sikkerhedsseler ulovlige eller ulovligt monterede, skal disse lovliggøres inden omsyn.

Trafikstyrelsen har herudover haft særlig opmærksomhed på tilsyn af synsvirksomhederne ifm. syn af busser, samt ved vejkantkontroller hvor Trafikstyrelsen bistår politiet. Styrelsen har ikke konstateret nogen ulovligheder, hvad angår eftermonterede sikkerhedsseler på de kontrollerede busser.

Punktet anses for at være opfyldt.

Dette er et indsatsområde, der løbende følges op på fra Trafikstyrelsens side, så synsbranchen fortsat har den fornødne opmærksomhed på området og viden om, under hvilke omstændigheder eftermonterede sikkerhedsseler kan godkendes.

Punkt 2:

Systematisk stikprøvekontrol af sikkerhedsudstyr i minibusser.

Status

Det umiddelbare formål med stikprøvekontrollen er at få belyst, om der er foretaget ukorrekt eftermontering af sikkerhedsseler i minibusser. Herudover skal stikprøvekontrollen give et indtryk af, om minibusserne i øvrigt opfylder de gældende regler for indretning, hvis de er blevet ombygget.

Trafikstyrelsen foretager en kontrol af ca. 30 tilfældigt udvalgte minibusser ud af alle personbiler registreret til 'særlig anvendelse'. Biler med denne registrering vil ofte være ombyggede og anvendes typisk til transport af børn eller som handicapkøretøjer.

Kontrollen af den enkelte bil foretages efter aftale med ejeren og er i gangsat i november 2014.

Arbejdet pågår og Trafikstyrelsen vil orientere om stikprøvekontrollens resultater og evt opfølgende indsats i den afsluttende redegørelse, jf punkt 10.

Punkt 3:

Ekstraordinær indkaldelse til syn af de busser, som ikke har meldt tilbage på synsvirksomhedernes tidligere anmodning om kontrol af, om selerne er fastgjort lovligt.

Status

I løbet af 2014 er gennemført en ekstraordinær kontrol af 115 busser, som er godkendt til 'særlig anvendelse' og registreret første gang inden den 1. oktober 1999, da disse busser formodes at være anvendt

bl.a. til transport af børn og ofte vil have eftermonterede sikkerhedsseleer. Busser registreret før denne dato har ikke krav om at være forsynet med sikkerhedsseleer. Formålet med kontrollen var at sikre, at eventuelt eftermonterede sikkerhedsseleer var godkendte og lovligt monterede.

Langt størstedelen af busejerne deltog frivilligt i kontrollen af busserne. Det var dog nødvendigt i samarbejde med SKAT at indkalde 11 busser til ekstraordinært syn med frist den 15. september. Ejere af 5 busser havde efter fristens udløb fortsat ikke reageret på Trafikstyrelsens og SKATs henvendelser. Sagerne er efterfølgende overdraget til politiet, som efter Trafikstyrelsens seneste opfølgning har oplyst, at 4 af køretøjerne er blevet synet og godkendt eller afmeldt af ejeren. Den sidste bus er fortsat under sagsbehandling hos politiet. Når sagen er afsluttet, vil samtlige store busser til særlig anvendelse enten være bragt i orden eller afmeldt.

Punktet anses for at være opfyldt.

Punkt 4:

Øget forbrugerinformation om regler, mærkning og anvendelse af sikkerhedsudstyr til børn, herunder kampagne til private institutioner og skoler.

Status

Trafikstyrelsen samarbejder med Rådet for Sikker Trafik og Kommunernes Landsforening (KL) om informationsmateriale. Informationsmaterialet findes på trafikstyrelsen.dk

I samarbejde med KL har Trafikstyrelsen udsendt information til kommuner, skoler og andre institutioner om regler, mærkning og anvendelse af sikkerhedsudstyr til børn i biler. Brochuren er udarbejdet af Rådet for Sikker Trafik.

Herudover har Trafikstyrelsen udarbejdet informationsmateriale til distributører, dvs. forhandlere og importører om deres forpligtelser ved salg og markedsføring her i landet af sikkerhedsudstyr til børn i biler. Informationsmaterialet samt brochuren Børn i biler udarbejdet af Rådet for Sikker Trafik er sendt til en lang række distributører med opfordring til at videreformidle brochuren i fysiske butikker og ved salg på nettet.

Punktet anses for at være opfyldt, og Trafikstyrelsen vil fortsat have fokus på forbrugerinformation om regler, mærkning og anvendelse af sikkerhedsudstyr til børn.

Punkt 5:

Forbrugerinformation om de særlige forhold, som gør sig gældende ved ombygning af busser til transport til børn. Informationen skal rette sig imod bl.a. institutioner.

Status

Trafikstyrelsen har udarbejdet informationsmateriale om de forhold, som gør sig gældende ved ombygning af busser. Informationsmaterialet er målrettet kommuner, skoler og andre institutioner, som skal transportere børn og er udsendt til disse i samarbejde med KL.

Herudover er udsendt en guide til ombyggere, som besvarer typiske spørgsmål om ombygning af tidligere bybusser, samt oplister de gældende regler for sikkerhedsseler og eftermontering, samt henleder opmærksomheden på de faldgruber, der kan mødes under en sådan ombygning. Informationsmaterialet findes på trafikstyrelsen.dk.

Punktet anses for at være opfyldt, og Trafikstyrelsen vil fortsat have fokus på information om de særlige forhold, som gør sig gældende ved ombygning af busser.

Punkt 6:

Skærpet markedsovervågning af sikkerhedsudstyr til børn (flere jævnlige stikprøvekontroller, offentliggørelse og systematisk opfølgning på eventuelle tilbagekaldelser, offentliggørelse af ulovlige produkter på styrelsens hjemmeside), og der bliver udarbejdet en skriftlig redegørelse om, hvordan Trafikstyrelsen agerer på dette område.

Status

Trafikstyrelsen har i oktober iværksat en ny handlingsplan for skærpet markedsovervågning af sikkerhedsudstyr til børn i biler og busser. Handlingsplanen beskriver styrelsens arbejde med kontroller af distributører, dvs. butikker, hjemmesider, forhandlere og grossistvirksomheder, som sælger og markedsfører sikkerhedsudstyr til børn.

De reaktive kontroller igangsættes på baggrund af henvendelser fra borgere, virksomheder eller RAPEX, som er EU's fælles varslingsystem for potentielt farlige produkter. De proaktive kontroller foretages på styrelsens eget initiativ i form af stikprøvekontroller i fysiske butikker og på hjemmesider. Det er Trafikstyrelsens målsætning at gennemføre 25 proaktive markedskontroller pr. kvartal.

Bliver Trafikstyrelsen opmærksom på produkter, som er blevet markedsført eller solgt som sikkerhedsudstyr til børn i biler uden at opfylde reglerne, kan styrelsen påbyde distributøren at trække produktet tilbage fra markedet eller tilbagekalde produktet. En tilbagetrækning medfører, at produktet fjernes fra markedet, mens en tilbagekaldelse herudover indebærer, at solgte produkter skal kaldes tilbage fra forbrugerne. Som udgangspunkt udsteder Trafikstyrelsen påbud om tilbagekaldelse ved overtrædelse af reglerne for sikkerhedsudstyr til børn i biler.

Tilbagekaldte og tilbagetrukne produkter offentliggøres på trafikstyrelsen.dk med angivelse af kategori, navn/varemærke, billede af produktet, forhandler, samt hvornår tilbagekaldelsen er iværksat.

Trafikstyrelsen foretager en løbende opfølgning af tilbagetrukne og tilbagekaldte produkter for at sikre, at distributøren følger påbuddet, Hvis en distributør f.eks. er blevet påbudt at tilbagekalde produktet følger Trafikstyrelsen op på, at distributøren aktivt har kontaktet forbrugeren.

Såfremt en distributør ikke følger Trafikstyrelsens påbud eller gentagne gange markedsfører ulovlige produkter, vil denne blive politianmeldt.

Som et led den skærpede markedsovervågning har Trafikstyrelsen fokus på formidling af regler om salg og markedsføring af sikkerhedsudstyr til børn. Dette sker på trafikstyrelsen.dk og via direkte kontakt med distributører.

Trafikstyrelsen har i 4. kvartal 2014 gennemført 31 kontroller i henhold til den ovenfor beskrevne handlingsplan, og behandler på den baggrund tre sager. Resultateret det i tilbagetrækning eller tilbagekaldelse af et produkt, vil det fremgå på trafikstyrelsens hjemmeside. Som et led i den løbende opfølgning har styrelsen foretaget én politianmeldelse i 4. kvartal 2014.

Punktet anses for at være opfyldt, og den skærpede markedsovervågning fortsætter.

Punkt 7:

Samarbejde med SKAT om at busser, der er indregistreret første gang efter den 1. oktober 1999, og som alene er godkendt til rutekørsel, fremover skal indkaldes til syn ved omregistrering til andre formål, f.eks. kørsel af børn i institutioner.

Status

Der er i samarbejde med SKAT indført et nyt felt for angivelse af busens anvendelse i Køretøjsregisteret: 'Kun godkendt til rutekørsel'. Dette felt skal vælges i forbindelse med syn, hvis bussen alene opfylder kravene til rutekørsel (bybusser). Det gælder eksempelvis en bybus, som er indregistreret første gang efter 1. oktober 1999, hvor der ikke er krav om sikkerhedsseler. Disse busser skal fremover til syn, hvis ejeren ønsker at omregistrere bussen til andre formål, f.eks. kørsel af børn i institutioner. Synet skal sikre, at bussen er blevet opdateret til at opfylde de skærpede sikkerhedskrav.

Der er udarbejdet et udkast til en instruktion til synsvirksomhederne, som er sendt i høring den 4. december hos synsbranchen og berørte interessenter med frist for eventuelle bemærkninger den 5. januar 2015. Det er Trafikstyrelsens forventning, at feltet sættes i drift den 19. januar 2015.

Punkt 8:

Systematisk vurdering af, om de anerkendte prøvningslaboratorier fortsat har den nødvendige ekspertise til at kunne foretage en kvalificeret vurdering af fastgørelse af eftermonterede sikkerhedsseler, herunder plan for løbende opfølgning.

Status

Trafikstyrelsen har fastsat objektive kriterier for, hvorledes en virksomhed kan anerkendes som prøvningslaboratorie til beregning af forankringen af eftermonterede sikkerhedsseler i busser.

Det indebærer bl.a., at virksomheden skal kunne dokumentere processen for en beregning af seleforankringen og oplyse faglige kvalifikationer for de medarbejdere, som kan og må foretage beregningerne. Endelig er der krav til uvildighed i de sager, hvor virksomheden udtaler sig om beregning af seleforankringen.

Som et led i den løbende opfølgning er det et krav til det anerkendte prøvningslaboratorie, at det skal indberettes til Trafikstyrelsen, såfremt der sker ændringer i prøvningslaboratoriet, som har indflydelse på virksomhedens ekspertise til at udføre beregningerne.

Herudover vil Trafikstyrelsen føre et tilsyn med det.

Trafikstyrelsen udsender i december en forespørgsel til en række virksomheder, om de under ovennævnte kriterier fortsat ønsker at anerkendes som prøvningslaboratorier.

Punkt 9:

Vurdering af, om de internationale tekniske krav til sikkerhedsudstyr til børn er gode nok og virker efter hensigten, eller om der bør arbejdes på at ændre dem.

Status

Det er Trafikstyrelsens vurdering, at de internationale tekniske krav til sikkerhedsudstyr til børn efter ECE-regulativ nr. 44 og ECE-regulativ nr. 129 med følgende ændringer er udtryk for et ansvarligt sikkerhedsniveau, som en lang række lande har kunnet blive enige om, men reglerne er under løbende udvikling.

Havarikommissionen for Vejtrafikulykker gennemførte i 2012 en undersøgelse af sikkerhedsudstyr til børn i biler på baggrund af 23 ulykker med børn i biler. I undersøgelsen konkluderes det, at der blandt de undersøgte ulykker ikke er fundet eksempler på godkendt udstyr, som ved korrekt anvendelse har svigtet i brug.

Trafikstyrelsen har tidligere rettet henvendelse til den hollandske godkendende myndighed (RDW) samt EU-Kommissionen for at få RDW til at trække sin godkendelse af en generationssele tilbage. Godkendelsen er sket på baggrund af en fortolkning af ECE-regulativerne nr. 14 og 16, som vedrører sikkerhedsseler og deres forankringer.

Styrelsen deltager i det internationale samarbejde som led i arbejdet for et højt teknisk sikkerhedsniveau i regulativerne og en ensartet fortolkning i forbindelse med myndigheders godkendelse.

Punktet anses for at være opfyldt, og Trafikstyrelsen fortsætter det internationale samarbejde for at fremme et højt sikkerhedsniveau i de internationale tekniske krav.

Punkt 10:

Redegørelse til Transportudvalget om status på og effekt af handlingsplanens tiltag.

Status

Trafikstyrelsen vil udarbejde en afsluttende redegørelse til Transportudvalget ved udgangen af 2. kvartal 2015, hvor der også redegøres for det fremadrettede arbejde på området.

Statusoversigt

Handlingsplanens punkter	Status
1.1. Indskærpelse overfor synsbranchen	Opfyldt
1.2 Revision af Vejledning om syn af køretøjer	Opfyldt
2. Stikprøvekontrol af minibusser	Pågår
3. Ekstraordinær synsindkaldelse af busser	Opfyldt
4. Forbrugerinformation om sikkerhedsudstyr til børn i biler	Opfyldt
5. Information om ombygning af busser	Opfyldt
6.1 Skærpet markedsovervågning	Opfyldt
6.2 Redegøre hvordan Trafikstyrelsen agerer på området	Opfyldt
7. Synsindkaldelse ved omregistrering af bybusser	Pågår
8. Vurdering af anerkendte prøvningslaboratorier	Pågår
9. Internationale tekniske krav til sikkerhedsudstyr til børn	Opfyldt
10. Redegørelse til Transportudvalget med udgangen af året	Opfyldt